

वैश्विक मूल उत्पन्नाची संकल्पना आणि भारत

डॉ. दत्ता उत्तमराव कुंटेवाड

अर्थशास्त्र विभाग प्रमुख

द. ग. तटकरे कला व वाणिज्य महाविद्यालय, तळा, रायगड

प्रस्तावना

जगात सर्वांना समान उत्पन्न प्राप्त व्हावे,दारिद्र्य निर्मूलन व्हावे,प्रत्येकाच्या मूलभूत गरजा पूर्ण व्हाव्यात आणि राहणीमानाचा दर्जा उंचाविण्यासाठी सरकारमार्फत एक अशी योजना लागू करण्याच्या विचारात देश आहे कि लोकांना रोख्यांच्या स्वरूपात विशिष्ट रक्कम दरमहा देऊ करायची.या योजनेला वैश्विक मूल उत्पन्ना ची (UBI) संकल्पना असे म्हणतात. वैश्विक मूल उत्पन्नाचे अनेक प्रयोग भारतासह अनेक देशात केले गेले आणि काही करण्यात येणार आहेत. प्रत्येक योजनेचे काही फायदे आणि तोटे नोंदवले जातात वैश्विक मूल उत्पन्नाचा अवलंब केल्यास कोणत्या समस्या निर्माण होऊ शकतात याचा अभ्यास करणे अतिशय आवश्यक आहे.

संदर्भग्रंथ :

- [1]. "Universal Basic Income: A Conversation With and Within the Mahatma" (PDF). 2016-2017 Economic Survey. Chapter 9: 172–212.
- [2]. Basic Income, also called Universal Basic Income (UBI), Citizen's Income(CI), Citizens Basic Income (CBI) (in the United Kingdom), Basic Income Guarantee (BIG) (in the United States and Canada),
- [3]. @tutor2uEconomics